

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Častitim volilnim možem logaškega in postojinskega okraja!

Ko je po smrti nam vsem nepozabljivega Hinka Kavčiča „Slovensko društvo“ prosilo Vas, da izberete za deželnega poslanca vrednega mu naslednika, ni moglo slutiti, da se bode moralo v primerno tako kratkem času z jednako prošnjo zopet obračati do Vas. Žal, da poslancu, katerega ste pred dobrim letom počastili s svojim zaupanjem, niti mogoče ni bilo izvrševati dana mu mandata, temveč, da je smrt uničila vse nade, katere ste do njegovih sposobnostij gojili.

Zopet Vam je torej **dné 30. t. m.** stopiti na volišče, da izvršite jedno najvažnejših pravic, katere nam daje ustava. Izbrati si boste imeli moža, ki naj bo zastopal koristi Vašega volilnega okraja v deželnem zboru kranskem.

Volilci! Mnogo dela čaka moža, katerega bode zaupanje Vaše poklicalo na to častno mesto.

Treba mu bode nadaljevati poslanca Kavčiča delo, da se **Notranjska povzdigne na višjo stopinjo blaginje.** Trudoljubivosti, energije in izredne marljivosti morate torej zahtevati od njega.

Ako Notranjska po krivdi poklicanih faktorjev v narodno-gospodarskem oziru ni tako napredovala, kakor bi bilo želeti, prekosila je pa, kar se tiče narodne zavednosti, mnoge druge pokrajine naše lepe domovine. **Okolo starega narodnega prapora, pod katerim so se borili naši najboljši možje,** odkar se je narod slovenski probudil k novemu življenju, zbirala se je vedno zavedna naša Notranjska. **Narodni napredek** bil jej je vedno pri srcu, ker dobro je čutila, da bi v sedanji dobi vsaka mlačnost, vsaka popustljivost v narodnih zadevah bila nam vsem v pogubo.

„Slovensko društvo“ je prepričano, da si bode Notranjska, zvesta svojim od nekdanj od-

ločnim načelom, tudi to pot po svojih zaupnikih izbrala poslanca, ki bode v narodnem in gospodarskem oziru ravnal se po omenjenih odločnih načelih.

Volilci! Tacega moža, vrednega popolnega Vašega zaupanja priporoča Vam „Slovensko društvo“ v soglasji z veljavnimi možmi iz Vaše srede, proseč Vas, da v dan volitve združite vse svoje glasove za gospoda

Frana Arko, posestnika v Postojini.

Vaš ožji rojak je, ki od zgodnje svoje mladosti živi mej Vami, katerega torej dobro poznate. Njemu pa so tudi dobro znane Vaše potrebe.

Volite torej njega!

V Ljubljani dné 22. oktobra 1894.

„Slovensko društvo“.

Kar so sejali, to žanjejo.

Dramatične dogodbe, ki so se te dni vršile v Piranu in v Kopru, ostanejo z rudečimi črkami zapisane v zgodovini avstrijske uprave na Primorskem.

V navzočnosti vladnega komisarja in ob asistenci okrajnega sodnika je župan Piranski dal odstraniti dvojezični, valed ministrovega naročila napravljeni napis. Vladni komisar, bodisi po naročilu namestnika Rinaldinija ali brez naročila, se ni temu uprl, dasi je imel na razpolaganje dve stotnici vojakov. Kapitulovalo se je pred skupino najetih razgrajalcev instem je kompromitovana državna avtoriteta na tako nečuten, tako eklatanten način, kakor ni bila kompromitovana iz za l. 1848!

Kdo bi bil kaj takega pričakoval v Avstriji? Nihče, komur ni znan politični sistem namestnika Rinaldinija.

Vodilno načelo vse Rinaldinijeve politike je bilo: podpirati z vsemi sredstvi in z vso državno avtoriteto italijanska prizadevanja, slovensko-hrvatskim pa

se zoperstavljeni z največjo odločnostjo.

Dejanja namestnika Rinaldinija kažejo, da se je vsa leta, kar ima na Primorskem krmilo v rokah, držal tega načela in slovanski poslanci so v državnem zboru neštevilnokrat s fakti dokazali, da se vitez Rinaldini ne meni za slovesno obljubo, „da slovanskih narodov ni smeti ob zid pritiskati“.

Rinaldinijevo očitno proteževanje italijanskega elementa je mej iredentovski nadahnutenimi krogi obudilo neko preširnost, neko brezprimerno predrznost; javne korporacije, občinski zastopi, v prvi vrsti Tržaški, postopajo tudi napram vladi tako, kakor se ne sme upati noben drug zastop v nobeni drugi kronovini. To sistematično popuščanje lokalne vlade napram italijanski predrznosti, to nezadostno varovanje državne avtoritete, na drugi strani pa trdost nasproti slovanski večini, to je moralno proizvodilo, da so se isterski italijanisi osmelili s silo zoperstaviti se vladni naredbi, snujoči se iz državnih temeljnih zakonov. Z drugimi besedami: Politika namestnika Rinaldinija je kriva dogodkov, kateri so se primerili v Kopru in v Piranu.

In logična posledica tega sistema, naravna konsekvencija te politike, ki je vsem državnim uradnikom na Primorskem že prešla v kri in meč, je postopanje vladnega komisarja in drugih državnih organov v Piranu, postopanje, katero je krstil „Vaterland“ za „heller Skandal“.

Odprava dvojezičnega napisa raz Piransko sodno poslopje je krona Rinaldinijevega sistema. Ta odprava ne pomeni samo zmage nasilstva nad pravico, to je zmaga italijanske stranke nad državno avtoriteto.

Sedaj se mora pokazati, kdo je močnejši, ali namestnik Rinaldini ali minister Schönborn, pokazati se mora, koliko moč ima vlada, da varuje svojo avtoriteto, ali se Primorska vlada z Dunaja ali iz Rima.

Človek bi mislil, da se iz dogodbe v Istri izcimi le vprašanje, čigav sistem bo obveljal, Schönbornov ali Rinaldinijev, kdo teh dveh se bo moral

LISTEK.

Tretjokrat — gotovo!

Črtica, posvečena jutrišnjemu imendanu pesnika Gregorčiča.

Bilo je dne 8. avgusta 1894. — Vozil sem se na počitnice v ljubi rojstni kraj, kamor me vsako leto žene neutišna želja, da si oživim v duši umirajoče spomine na zlato mladost, da obiščem sestre na očetovem domu, očeta in mater pa na tihem, vaškem pokopališču.

Bil je krasen dan. Sedel sem nekako otožno vesel in zamišljen v kupeju in malomarno iskal po predalih časnika, kaj naj čitam. Gospa bila je moja jedina sopotnica. Lokomotiv zažvižga. Na Krškem smo. V naš kupej vstopi brdka, elegantna gospodična. V roki je imela drobno, krasno zlatorezno knjigo. Pozdravila nas je nemo. Kmalu jo nagovori gospa, katera je dosedaj tiho sedela, v nemškem jeziku. Gospodična odgovarjala je strogo odmerjeno, z lepim naglasom v popolnoma pravilni nemščini. Mislil sem s: Nemka je, in knjiga, ki jo ima v roki, gotovo so pesmi Goethejeve ali drugega kojega nemškega lirika. —

Vse je tiho. Nisem več čital. Nem in zamišljen zrl sem skozi okno v hladno vodo Savo. V arcu pa mi je vstajala vroča želja, da bi kedaj tudi slovenska dekleta potovala z našimi pesniki v rokah.

— „Gospod profesor, jaz vas poznam“, nagovori me za nekoliko časa v gladki slovenščini gospodična. Vzdrmam se iz svojih misli, naklonim in odgovorim:

— „Veseli me, ali obžalujem, da nemam časti. Popolnoma ste mi neznani.“

— „Žal mi je, in čisto nič ni lepo, da ste vi možiki taki. Vse nekako kaže, kakor da smo vam me ženske le za zabavo in — dejala bi — nekake dekorativne kulise na odru vašega življenja, katere pomikete, kako vam je ljubo in drago. Ko pa zagrinjalo pade, nič vam ni več mar za nas, ne poznate nas več.“

— „Gospodična, kako nenadano hudo ste nas prijeli! To je ofenziva „par excellence“, katera mi kot jedinemu zastopniku možkih tukaj že v prvem začetku mojega odgovora sapo zapira. Kaj smo res taki? Ni mogoče! Saj veste, gospodična, kaj pravi Goethe, ki ga menda ravno zdaj v roki držite, na koncu svojega Fausta. To ste nam možkim ve ženske ne pa dekorativne kulise na odru našega življenja.

No, pa če že druge možke kaj malo po pravici zadene vaša res ostra sodba, mene je sedaj — to smelo trdim — po krivici zadela.“

— „Varate se. Ravno narobe je: druge mogoče krivično, vas pa popolnoma pravično.“

— „Gospodična, neusmiljeni ste! V kako zadrego ste me spravili!“

— „Vidim, da sem vas nekoliko res spravila v zadrego. Ali ko ste leta 1889. na binkoštno praznike kot starosta „P. Sokola“ prišli k razvitju zastave „Dolenjskega Sokola“ v Novo mesto, in ko sem vas in čile vaše Sokole iz K. pri slavlolu pozdravila, ter na vašo zastavo pripela venec in narodni trak, vam pa podala šopek cvetic, takrat vas pa nisem kar nič spravila v zadrego!“

— „Pardon, gospodična! Nehvaležen sem. Ko bi ne imel tolažbe, bil bi zopet v novi zadregi. Ali tolažim se, da nisem sam kriv. Krivi ste tudi vi, ker — v Novem mestu nagovorili ste me tako nežno, slovesno, poetično; daues pa tako ostro, vsakdanje, prozaično. Kedo bi Vas pa potem drugokrat prepoznal!“

— „Vaša obramba dokazuje, da niste nič več v zadregi.“

— „Hvala Bogu, zopet sem si opomogel. Sedaj

umakniti, ali stvar je postala večjega pomena, postala je parlamentarno in vladno vprašanje prve vrste.

Koalicijski listi skušajo sicer vso sfero predstavljati kot zgolj lokalno, da pa to ni, kažejo dogodbe v parlamentu.

Nemška levica se poteguje za Italijane in je porabila to priliko, da novič pokaže, kako plamteče sovraži nas Slovence in Hrvate. Njena zastopnika v kabinetu obsojata Schönbornovo naredbo, razpor v koaliciji se je torej prenesel v kabinet, in da ministerstvo še ni jedino, kaj storiti, se vidi iz tega, da se še ni izjavilo.

Ker pa je gotovo, da odstopi grof Schönborn, če ministerstvo ne odobri njegove naredbe, je iz dogodeb v Istri nastala popolna kriza v koaliciji in v ministerstvu.

Hohenwartov klub se identifikuje z interpelacijo slovenskih poslancev in če bi se vlada z levicariji in Poljaki vred izrekla zoper Schönborna, izstopiti bi morali slovenski poslanski iz koalicije, s tem pa bi bila koalicija razbita.

Tekom prihodnjih dni se reši to vprašanje. Sodeč po situaciji pričakujemo, da se stvar za katero gre, za nas ugodno reši, a jedino in izključno le zategadelj, ker je angaževana vladna avtoriteta.

Če pa tudi obvelja naša pravica, tako še vedno ni storjeno vse, kar se mora storiti na Primorskem, kjer se slovanski interesi krijejo s splošno državnimi. Zadnji čas je, da prešine po odločnih iniciativah primorske uprave tamonje javno življenje avstrijski duh in avstrijska misel. V to pa je pred vsem treba premeniti sistem in njega nositelja odstraniti.

Ko bi pa osrednja vlada proti vsemu pričakovanju ne vedela kaj jej je storiti, ko bi ne hotela varovati državne avtoritete in zjamčene ravnopravnosti, ter v nerazumljivi popustnosti ne izvedla naredbe pravosodnega ministra, potem naj se ne čudi, ako se bo razširilo mnenje, da je posnemanje Pirancev sredstvo v dosego gotovih zahtev!

Shod zaupnih mož na Koroškem.

[Izv. dopis.]

V Celovcu, 25. oktobra.

(Konec.)

Na to izroči gosp. Gregor E. napieler predsedništvo g. podpredsedniku V. Legatu ter govori ob organizaciji stranke v obče in s posebnim ozirom na bodoče občinske ter prihodnje deželno- in državno-zborske volitve in sicer v glavnih potezih nekako tako le:

„Na delo moramo! to je klic, katerega nam vzbujajo naši nasprotniki. Ker se oni zbirajo in organizujejo, moramo to storiti tudi mi! Mi Nemcem nečemo ničesar usiljevati, ne jezika, ne narodnosti niti vere ter jim tudi nečemo ničesar vzeti,

pa mi dovolite, da vas vprašam: Kaj ne, da imate v rokah pesnika, kateri je ljubljenec vašega srca?“

— „Seveda. Zato sem si ga pa tudi vzela seboj, da me, kakor povsod, tako tudi na potovanju spremlja.“

— „In ta je?“ —

— „Simon Gregorčič.“

— „In katero pesem ste ravno malo prej čitali?“

— „Prsten.“ — „Oh kako je nežna, kako krasna!“

Lokomotiv žvižga: „Zidani most!“

Ločili smo se. Lepa moja sopotnica podala mi je roko rekoč:

— „Z Bogom, gospod profesor! Nadejam se, da me bode, ko se tretjokrat zopet snideva, gotovo prepoznal.“

— „Tretjokrat — gotovo! — ker v Novem mestu spoznal sem vas pri slavoloku le na hitri prvi pogled; in to sem tudi hitro pozabil; danes pa v kupeju mej Krškimi in Zidanim mostom spoznal sem vas po vaši izborni ofenzivi in fini nagajivosti, posebao pa po vašem, mojem in tolikih tisoč ljubljencu-pesniku in tega ne bom nikdar pozabil. Srečno potujte in povsod čitajte marljivo in pozorno večno mlade „Poezije“ našega mojstra pesnika Simona Gregorčiča, katerega naj nam ohranijo nebesa!“

M. V.

temveč to vse hočejo storiti oni nam! A mi se moramo braniti, in tako dolgo terjati in zahtevati svoje pravice, dokler nas ne uslišijo na Danaji! Vse naše bede je kriv takomenovani lažliberalizem; v tem pojmu je obseženo narodno odpadništvo in brezverstvo! Nasprotniki naši so močni, ker so složni, torej moramo biti složni tudi mi! Mi imamo družbo, katero sta nam ustanovila Slomšek in Einspieler. Prvi je rekel: „Pustite Slovincem dve reči, ki sta jim ljubi in dragi, kakor avtite oči: vero katoliško in besedo materino!“, drugi pa je ob svoji zlati maši dne 21. avgusta 1887. v Svecih priporočal: „Slovinci, bodite verni, ostanite zvesti katoliški cerkvi, rimskemu papežu, naj pride karkoli drago... Ostanite pa tudi zvesti besedi materini, slovenskemu jeziku; ostanite Slovenci, zvesti Slovenci do smrti; naj nas nasprotniki psujejo, naj nas ometavajo z blatom ali napadajo s kamenjem — vse zastoj: mi smo in ostanemo Slovenci!“ — Mi koroški Slovenci pa moramo imeti svojo posebno politiko, katere se morda ne vjema s politiko drugih pokrajin! Vera in narodnost! Vse za Boga, cesarja in narod! to bodi naš bojni klic. V ta namen nam bodi vodnik: katol.-polit. društvo za Slovence na Koroškem. Zatorej ostanimo vedno v zvezi in sporazumljenji. Priporočam in prosim, da zaupni možje poročajo društvu vsako važnejšo zadevo svoje občine. To velja posebno Vam častiti duhovni bratje! Prosim Vas v imenu vseh Slovencev, da se postavite na čelo svoje občine, da bode vsak duhovnik zaupni mož katol. političnega društva za koroške Slovence! Odbor namreč ne more storiti vsega sam — podpirajte ga pri tem vi zunanji zaupni možje! Kako delajo naši nasprotniki, tako moramo delati tudi mi in to že zdaj, dokler je čas! Občine moramo dobiti v svojo oblast, potem smo tudi gospodarji pri deželno- in državnozbornih volitvah! In če smo gospodarji v svojih občinah, imeli bomo več veljave in ugleda pri vladi ter bomo več kaj dosegli!“ — Konečno povdarja stajne zmage pri poslednjih volitvah v deželni in državni zbor, kar je sad združenja s poštenimi Nemci, ki nas hočejo podpirati v naši narodni borbi. Pri tem nasvetuje, da se urguje volilna reforma za Korošce, katero je predlagal svoj čas g. dr. Ferjančič. — Nadalje povdarja važnost narodnih slavnosti za razvoj narodne zavesti ter opozarja na Urbana Jarnika, Ziljana, kateremu naj se priredi stoletnica. V ta namen naj se naprosi slavno pisateljsko društvo v Ljubljani, da uzda spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši. In naposled predlaga premembo društvenih pravil tako, da sme vsak ud, katerega določi v to vodstvo, predsedovati posamičnim zborovanjem — kar se odloži do prihodnjega občnega zbora.

Ko prevzame g. Gregor E. napieler zopet predsedništvo, oglašuje se za besedo podpredsednik društva g. V. Legat ter oslanjajoč se na prejšnja govora, nasvetuje razne reči, rekši:

„Organizujmo se v razna društva osvojimo si bralna in perva društva, čitalnice itd., kajti jedno samo, t. j. katoliško politično društvo ne zadostuje za probujenje narodne zavesti in odločnosti. Potem omenja krka nasprotniških časopisov, s katerim so hoteli preprečiti današnji shod. — Pojasnjuje glede Jarnikove stoletnice, da je slavno pisateljsko društvo v Ljubljani prevzelo uzdanje spominske plošče na njegovi hiši in to prihodnje leto. — Priporoča udeležencem shoda naše geslo: „Svoji k svojim!“, katerega naj se dosledni drži vsak narodnjak. Omenja sedanje šole ter opisuje nekdanji „Koroški mir“, kažejo na poslednjo govor dra. Gobanca, katerega namen je očividni. — Zatem pripoveduje o zadevi poštnega pečata v Kotmari vasi, pozivajoč navzočnike na značajnost, častito duhovščino pa na delo in vztrajnost na braniku zoper skupne sovražnike, kateri imajo za pomoč vse uradništvo in učiteljstvo. Konečno še biča famozno ljudsko štetje, označuje javno mnenje ter vzkliska: Mi se ne bojimo nikogar — ljudstvo je za nami!“

Na to je g. Valentin Podgorec, prefekt v tuksjnjem Marijanišči, v obširnem in temeljite sestavljenem govoru opisoval vzroke o propadanju narodno-gospodarske blaginje, o naraščanju davkov, državnega dolga, o napačni uravnavi valute ter slikal občno bedo s preživimi bojami, na koncu pa nam podal nekoliko napotkov in nasvetov, kako bi se opomoglo brižnemu našemu kmetu, obrtniku in rokodelcu; skratka: predložil nam je v krepko risani shki naše „gospodarske razmere in potrebnosti“. S tem je bil izčrpljen vzpored shoda zaupnih mož.

Angleški ministriški predsednik lord Rosebery je pri nekem banketu v Sheffieldu govoril o mejnarodnem položaju. Rekel je, da je bil umirajoči ruski car najmočnejši podpornik evropskega mira, potem pa se je bavil z azijskimi homatijami. Ko bi razpadla Kitajska, nastal bi sila nevaren kaos. Kitajska je po prvih zmagah Japoncev hotela skleniti mir in je bila pripravljena, dovoliti še več, kakor so bili Japonci iz začetka zahtevali. Na vprašanje angleške vlade, je li mir s takimi pogoji mogoč, so

Pri slučajnih predlogih in nasvetih predlagal je g. župnik Lenc, naj katoliško politično društvo skrbi za to, da se priredi repertorij pravilno pisanih krajevnih imen na Koroškem, g. župnik Bayer pa, naj društveni odbor vpraša visoko ministerstvo, dali spada v področje g. deželnega predsednika, da se vozi po deželi okrog ter — kara slovenske duhovnike z bok njihovega rodoljubnega delovanja...

Zahvalivši se še enkrat vsem navzočnim „zaupnim možem“ na preobilni udeležbi, sklene g. predsednik zborovanje z vzklikom: „Slava presvetlemu našemu cesarju Franu Josipu I.“ čemur se je ves zbor odzval s trikratnim klicem: Slava!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. oktobra.

Celjska gimnazija in mladočeški poslanci.

„Národní Listy“ prijavljajo članek „Proti protu Celji“ iz peresa mladočeškega drž. poslanca Gustava Elma. Pisatelj popisuje parlamentarno situacijo glede Celjskega vprašanja in se izreka z vso odločnostjo za to, da glasuje mladočeška delegacija za proračunsko postavko glede nemško-slovenske gimnazije v Celji. Ni dvoma, da je pisatelj ta članek pisal v porazumljenji s svojimi tovariši, da je to torej očiščena enunciacija mladočeškega kluba.

Volilna reforma.

Graški „Tagblatt“, o katerem se govori, da ima zveze s trgovinskim ministrom grofom Wurmbrom, javlja „iz najzanesljivejšega vira“, da je cesar koalicijsnemu ministerstvu določil termin, do kdaj mora izgotoviti volilno reformo. Ako do tega termina ne bo gotova, bo cesar koalicijsno ministerstvo odpustil in imenoval uradniški kabinet, kateri bo volilno reformo dogradil. — To pojasnjuje, zakaj imajo koalicijski zadnje dni toliko konferenc glede volilne reforme.

Nemška levica v nevarnosti.

V nemških krogih se splošno sodi, da bi v nemški levici, če se dovoli slovenska gimnazija v Celju, nastala mala kriza. Pred kratkim v Bruck-Ljubnu voljeni posl. Lorber je izjavil, da izstopi iz levice, če bi se po njeni krivdi dovolila Celjska gimnazija. Njemu bi sledili še drugi nacionalno misleči poslanci z Dunreicherjem na čelu. Z ozirom na to govornico, katero so zabeležili razni nemški listi, je le treba odgovora na vprašanje: Ali se bo absentiranje raznih levicarjev zmatrало za krivdo kluba — in koj bomo vedeli, ali je levica v nevarnosti.

Nemško dijaštvo.

V senci črno-rudeče-zlatih zastav sešli so se te dni pri Schwanderju na Dunaji nemški dijaki na velik komers. Zastopana so bila vsa nemška dijaška društva Dunajska — izvzemši seveda liberalno-židovskih — a prišli so tudi zastopniki velikogermanske ideje iz Prage in iz Gradca. Ta komers so postali tudi nekateri državni poslanci in prišlo je do zanimivega razpora. Adlatus Schönererjev, urednik Wolf, je vse tiste, ki niso radikalni Nemci, namreč vse, ki ne goré za Prusko, za Viljema in Bismarcka, imenoval slaba Nemce. Poslanec Steinw-eder, vodja nemških nacionalcev, je proti temu protestoval, a dijaki mu niso dali govoriti. Ves komers je bil prav za prav škandalozna demonstracija za Prusko, in dokaz, da je nemško mladino prešinil duh nelojalnosti. Pri komersu se je pokazalo, da je duševni vodja nemškonacionalnega dijaštva zopet Schönerer.

Novi domovinski zakon.

Vladni načrt domovinskemu zakonu, čegar načelne določbe smo že omenili, ne ugaja vsem koalicijskim strankam, zlasti močno se mu protivijo zastopniki velikih mest. Slovenski poslanci bodo pač soglasno se poteguli za vladni načrt. Ljubljana bo sicer na slabšem, ker se bo nje avtonomija omejila in jej bo skrbeti za mnogo tujih ljudi, zato pa bo v narodnem oziru domovinski zakon mnogo koristil Slovincem prav v tistih mestih, kjer so doslej v manjšini, v prvi vrsti v Trstu, v Gorici in v Celju kjer se ravna s slovenskimi priseljenci na nečuten način. V Trstu ne postane noben Slovenec občan, če ni posebno imovit. Prav z ozirom na Trst bo novi domovinski zakon največjega pomena in ga smemo biti veseli.

Vnanje države.

Mejnarnodni položaj.

Angleški ministriški predsednik lord Rosebery je pri nekem banketu v Sheffieldu govoril o mejnarodnem položaju. Rekel je, da je bil umirajoči ruski car najmočnejši podpornik evropskega mira, potem pa se je bavil z azijskimi homatijami. Ko bi razpadla Kitajska, nastal bi sila nevaren kaos. Kitajska je po prvih zmagah Japoncev hotela skleniti mir in je bila pripravljena, dovoliti še več, kakor so bili Japonci iz začetka zahtevali. Na vprašanje angleške vlade, je li mir s takimi pogoji mogoč, so

Dalje v prilogi.

se evropske velesile in Združene države povoljno izrekle, a nekatere države so vendar pripomnile, da se jim še ne zdi umestno predlagati mirovne pogodbe. Angleška vlada boče glede tega skoro solidarno z drugimi državami postopati. Glede mada-gaškega vprašanja je lord Rosebery rekel, da se mora Angleška ravnati po pogodbi, s katero je za-dobila Francija protektorat nad Madagaskar, res pa je, da se je bilo zadnji čas večkrat bati za raz-merje mej Francijo in Angleško. To razmerje se pa da urediti. Končno je premier še povdarjal, da je Angleška zlasti glede smeri unanje politike dan-danes dosti bolj jedina kakor kdaj poprej in da za-tegadelj tudi ni mogoče potisniti Angleške v stran, kadar se rešujejo velika mednarodna vprašanja.

Bolgarska.

„Svoboda“ javlja, da so Cankovljevi priistaši sklenili, naj do 26. t. m. Karavelova izpusti iz za-pora, do 30. t. m. dovoli Cankovu vrnitev v Bol-garsko ter potrdi njegovo volitev in pripusti, da se v narodnem sobranju sproži vprašanje o porazum-ljenju Bolgarske z Rusijo.

Nemški socijalisti.

zborujoči sedaj v Frankobrodu, so sklenili zanesti socijalistično agitacijo tudi mej kmetski proletarijat. Naročili so eksekutivnemu odboru, naj izdela na podstavi socijalističnega programa načrt rešitvi agrarnega vprašanja, in sicer v okviru sedanjega socijalnega reda in po principu, da se ima svet z delavskimi sredstvi vred izročiti tistim, ki so dan-danes le najeti kmetijski delavci.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 27. oktobra.

V sinočni seji občinskega sveta Ljubljanskega, katere se je udeležilo 22 občinskih svetnikov, na-znanil je najprej župan Grasselli, da je povodom cesarjevega godu dne 4. oktobra izročil na pristoj-nem mestu najudanejšje čestitanje mestne občine Ljubljanske, da je Njega Veličanstvo cesar vzel to čestitko na znanje ter potom deželne vlade mestni občini izrekel svojo zahvalo. Občinski svet vzel je to naznanilo z dobro-klici stoje na znanje.

Predno se je prešlo na dnevni red, stavljal je obč. svet. vitez Zitterer dve interpelaciji. Dne 14. oktobra umrla je v neki odlični rodbini Ljub-ljanski mladoletna hčerka na nalezljivi bolezni bron-chitis crouposa. Sanitarni propisi zahtevajo, da se v takih slučajih mrlič takoj prenese v mrtvašnico, kar se pa v gori omenjenem slučaju ni zgodilo. Z ozirom na nevarnost, ki utegne nastati vsled takega postopanja, vpraša interpelant, je-li mestni magi-strat storil potrebne korake, kakor to zahtevajo sa-nitarni propisi, ali ne? — Župan Grasselli od-govarja, da magistrata v tem oziru ne zadene ni-kaka krivda, magistrat zahteval je prenos mrliča v mrtvašnico k sv. Krištofu ter naročil, da ima obični kondukt izostati. Določila dotičnega propisa sicer niso popolnoma jasna, vendar je bil slučaj tak, da se magistratu ni zdelo umestno napraviti kako iz-jemo. Za hrbtom magistrata pa se je od višje strani dovolilo (klici: čujte!), da sme mrlič ostati v hiši. Župan izjavlja to, da se v občinstvu ne bode mislilo, da morebiti magistrat pristransko po-stopa.

V drugi interpelaciji omenja obč. svet. vitez Zitterer, kako se je „Südösterreichische Post“, glasilo naših nemških tujcev, razkoračila nad mestnim zastopom, ker se ni udeležil pogreba pri požaru na Ilovci ponesrečenega Ljubljanskega gasilca In-dofa. Kakor vojak, ki je pal v častnem boju za ce-sarja in domovino, zaslužil je gotovo tudi Indof, ki je ponesrečil pri izvrševanju človekoljubne dolž-nosti gasilca, da se ga častno spremi k večnemu počitku. Govornik, in menda tudi mnogi drugi ob-činski svetniki, bil bi se udeležil pogreba, ali za-stonj iskal je po časopisih naznanila, kedaj se bode vršil pogreb. Tudi gasilno društvo Ljubljansko ni imelo toliko pietete, da bi bilo izdalo parte glede ponesrečenega svojega člana. Interpelant vpraša torej gospoda župana, je-li dobil kako naznanilo glede omenjenega pogreba. — Župan Grasselli izjavi, da ni dobil nikakega naznanila in da vsled tega ni mogel občinskega sveta povabiti, naj se udeleži pogreba.

Po teh interpelacijah prešlo se je na dnevni red. Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški nadaljeval je svoje poročilo glede naprave tržnih lop v Ljubljani. Korist in potrebo tržnih lop v Ljubljani je občinski svet že večkrat pripoznal in le finančne razmere bile so vzrok, da se dosedaj v tem oziru ni še ničesar storilo. Iz sanitarnih ozirov mora se ta projekt končno vendarle izvesti ter napraviti tržne lope vsaj za one mesarje, ki sedaj na prostem prodajajo mesnino, nadalje za prodajalce rib in sadja. Lope naj bodo prostorne, vendar ne luksurijske, tlak naj bi se napravil iz asfalta, da ga bode laglje čistiti in naj se skrbi tudi za primeren prostor, kjer se bodo živila lahko spravljala na hladnem. Poročevalec stavi končno naslednji predlog: Mestnemu magistratu se naroča, da ukaže mestnemu stavbinskemu uradu, naj izdela tekom treh mesecev načrt in proračun za jedno tržno lopo, v katero bi se v prvi vrsti nameščali oni mesarji, ki sedaj na prostem prodajajo mesnino v šolskem drevoredu, ter prodajalci rib in sadja. Tržno lopo je zgraditi ali v šolskem drevoredu

(ako tam prostor ni preozek) ali pa pod gradom na cesarja Jožefa trgu. Obč. svet. Ravnihar je mnenja, da bi projektovana tržna lopa bila pre-draga ter predlaga, naj se lopa zgradi le za me-sarje in sicer v šolskem drevoredu. Pri glasovanju pa je bil predlog poročevalca dr. Bleiweisa nespre-menjen vsprejet. Ob enem odobril je občinski svet ukrep mestnega magistrata, da imajo tudi v prihodnje mestni delavci snažiti in spirati fjakarska stajališča, odklonil pa nasvet glede omejitve vožnje po Špitalskih ulicah.

V imenu šolskega odseka poročal je obč. svet. Orožen glede ustanovitve višje dekliske šole v Ljubljani. V malo letih — rekel je go-vornik — bode 50 let, kar je zasel prestol Fran Josip I., katerega ljubijo in spoštujejo vsi narodi širne naše države. Tudi občina Ljubljanska boče to velepomniljivo petdesetletnico slaviti na dostojen način ter tem povodom osnovati toli zaželjeno višjo deklisko šolo, ki bode še v poznih letih pričala o lojalnosti mesta Ljubljanskega (dobro-klici.) Višje dekliske šole — nadaljeval je poročevalec — na-hajajo se danes po vseh večjih mestih naše države. Nemški sosede imajo najbližje take zavode v Ce-lovcu, Gradci, na Dunaju in v Lincu, Italijani v Trstu, Hrvatje v Zagrebu, Čehi pa v Pragi. Tako skrbje vsi narodi za intenzivneje omiko svojega žensstva, samo Slovenci nimamo dosedaj višjega ženskega izobraževališča. Potreba višje dekliske šole pa postaja tudi pri nas od dne do dne nujnejša in kdor se zanima za narodni naš razvoj, mora pri-znati, da bi bil neodpušljiv narodni greh, če bi še dalje odlašali z otvoritvijo takega zavoda.

Najlepši izraz vseh teženj in želja po višji dekliski šoli nahajamo v štipendijah, katere je zanj ustanovil narodni naš mecen J. Gorjup. Naložil je ogromni kapital 50.000 gld. pri deželnem odboru kranjskem, da omogoči dvajsetim deklicam revnejših slojev obisk višje dekliske šole in jim preskrbi te-meljito izobrazbo na narodni podlagi. Zato bi bilo število učenk iz teh krogov jako veliko, a poleg njih željno čakajo otvoritve višje dekliske šole vse one mnogoštevilne narodne rodbine, ki so prisiljene danes pošiljati svoje hčerke v tuje zavode, s tujim jezikom in tujim duhom, če jim hočejo podati višjo omiko.

Mestna višja dekliska šola naj bi potemtakem ne bila nikak konkurenčni zavod že obstoječih tu-kajšnjih ženskih izobraževališč, to je osemrazredne ljudske šole in nove meščanske šole pri Uršulinkah, ravno tako ima naj ves drug namen, kakor bivša gosposinjska šola pri nunah. Ta je bila praktična šola, ki ima vzgojevati neposredno za življenje, a mestna višja dekliska šola bi bila bolj teoretično učilišče, ki podaja višjo omiko in se naslanja na srednje šolske kroge. Razločuje pa naj se od srednje šole posebno glede na intenzivni pouk modernih jezikov, v prvi vrsti pa materinega jezika. Vztrajno gojenje njegovo naj utrdi v dekliskih prsih narodno zavest. Pouk v slovenski in slovenski literaturi bode torej vlevažen predmet naši bodoči dekliski šoli, torej zopet razlika od srednje šole, ki podaja ta pouk še le v višjih razredih, četudi ne starejšim dijakom, kakor bodo naše deklice. Jednako naj pouk v zgodovini širi znanje domačih zgodo-vinskih dogodkov, naj budi v deklicah ponos na prednike in pradede naše ter množi in neti z jezi-kovnim poukom vred narodno zavednost. Oživlja in jači naj pa tudi ljubezen do starodavne te države in njene prejasne dinastije ter vzgaja za-vedno, patrijotično ženstvo. Temu velevažnemu namenu bodoče višje dekliske šole bi dala mestna občina pač najlepši izraz, ko bi otvorila zavod v trajen spomin praznovanja 50letnice vladarstva na-šega presvitlega cesarja ter preskrbela najvišjega dovoljenja, da se imenuje: Fran Josipova višja dekliska šola v Ljubljani.

Zavod ustanovi mesto Ljubljansko, a kakor drugod, naj se tudi pri nas narede potrebni koraki, da dajeta vlada in deželni odbor primernih pri-spevkov. V tem oziru je zanimivo, kako se je vedla in kako se obnaša naučna uprava nasproti enakim zavodom, ki se nahajajo v družih mestih naše države. V Gradci je dala naučna uprava ženskemu liceju v prvem letu njegovega obstanka 5000 gld. pod-pore, in ga je založila z raznimi učili, dovolila je srednješolskim profesorjem, da so imeli pouk na njem in sedaj plačuje temu mestnemu zavodu letne subvencije 7000 gld. Na „Mädchen-Lyceum des Wiener-Frauen-erwerbvereines“ je direktor pripravnični profesor Merz, ki ima v ta namen od vlade stalen dopust. Bivši zavod „Deutsche Mädchen Fortbildungs-schule“ v Budejevicah je vodil prof. Koch, tudi na stal-nem dopustu. V Lincuju na „Mädchen-Lyceum“ direk-tor Degn, stalni dopust imajoči profesor Solno-graške državne realke. V Pragi daje država zavodu „Deutsches Mädchen Lyceum“ 5000 gld. letne sub-vencije. Na Praski češki privatni dekliski srednji šoli je vodja Prusik, profesor akademične gimna-zije s stalnim dopustom. V Celovci je na privatni „Höhere Töchter-schule“ pripravnični direktor Ekhart vodja, a brez posebnega dopusta. Na Dunajskem „Mädchen Lyceum der Marta Luithlen“ je vodja gimnazijalni profesor Prosch, tudi brez dopusta. Skoraj na vseh ženskih učiliščih imajo srednje-šolski profesorji poleg svojega državnega posla pouk in opravilo. Ti viri naj zadoščajo, da spo-znamo, kako naučna uprava povodi materialno ali pa vsaj moralčno podpira višje ženske šole in

da jim večinoma posoja svoje učitelje za direktorje. Tako odpade za vzdrževalca šole pokojnina naj-dražje učne moči. Zato pač ni pretirana nada, da bode tudi Ljubljanski višji dekliski šoli država dala ravnatelja ter prevzela njegovo penzijo, in to tem-bolj, ker bi ga za časa njegove aktivne službe pla-čevala občina sama. Poleg tega je upati, da bi dala država 1000 gld. letne podpore, ko bode šola kompletna, in raznih učil, katere ima naučna uprava v svoji zalogi. Istotako naj bi se deželni zbor naprosil, da s primernim zneskom subvencijo-nira zavod, ki bo koristil vsej kranjski deželi in celi domovini slovenski.

Učne moči naj bodo večinoma moške. Vodja bi moral biti filolog in zavezan do 14 ur na teden. Občina mu daje 200 gld. letne funkcijske doklade na njegovo redno profesorsko plačo. Poleg ravnat-elja bi bil stalno nameščen izvrsten meščanski učitelj matematično-prirodopisne stroke. Plača bi mu bila 800 gld. na leto z aktivitetno doklado 200 gld. in petimi petletnicami po 100 gld. Vrh tega bi se nastavila definitivna učiteljica, ki bi ob-jednem opravljala posel nadzorovalne dame. Učila bi nemščino v prvem razredu, potem pa ženska ročna dela in kak manjši predmet (gospodinjstvo, lepomisje). Plača bi ji bila 600 gld., aktivitetna do-klada 200 gld. in imela bi pravico do 5 petletnic po 50 gld. Da bi ložje dobili izborne učne sile, morala bi se doseči reciprociteta z deželnimi in državnimi šolami in nastavila bi se definitivnim učnim močem službena doba 30 let, kakor na sred-njih šolah. Vsi drugi učitelji bi bili tukajšnji sred-nješolski profesorji z značajem pomožnih učiteljev, ki bi dobivali za vsako uro na teden običajnih 50, oziroma 40 gld. na leto. Veronauk bi najložje oskrboval jeden katehetov tukajšnjih šol ali pa kak pater frančiškanskega samostana.

V prvem letu šole bi se namestila samo jedna definitivna učna moč in sicer nadzorovalna dama. Vodstvo pa bi prevzel kak državni šolski direktor ali profesor poleg svojih družih poslov. Kakor dru-god (n. pr. v Gradci) bi se pač v ta namen dobil mož, ki bi te nemnoge opravke prvo leto prevzel brezplačno. V drugem letu naj bi dala vlada mestni občini na razpolaganje jednega profesorja, katerega bi nameravali pozneje imenovati ravnateljem, a mestna občina bi plačevala njegovega suplenta. V tretjem letu pa bi dotični moral dobiti stalen do-pust in bi definitivno prevzel ravnateljstvo. Učne načrte bi izdelala posebna komisija, katero skliče župan iz raznih šolnikov, osobito takih, ki se pe-čajo z žensko vzgojo. Želeti bi tudi bilo, da bi si važnejši člani te komisije poprej ogledali sorodne zavode pri naših sosedih. Šolo bi nadzoroval in branil kuratorij, ki bi bil nekako to, kar je deželni šolski svet za srednje šole. Moral bi biti nezavisen od dnevnih fluktuacij in strank v občinskem svetu. Dotacije za učila so jednake, kakoršne imajo državne spodnje gimnazije ali pa realke. Mnogo učil bi se dobilo pri otvorjenji šole zastoj, osobito pa dokaj knjig in prirodnin.

Skupni letni stroški popolnega zavoda bi zna-šali 5800 gld. na leto; v onem skrajnem slučaju pa, ko bi bilo treba plačevati ravnatelja in obema definitivnima učnima silama vseh pet kvinkvinalnih doklad v znesku 1750 gld., bi narasli skupni letni stroški na 7550 gld., kar bi se seveda pripetilo šele čez 25 let. Če se pa mestni občini posreči dobiti pričakovanih podpor od države in dežele, in če vste-je mo letne dohodke na šolnini in vzprejemnini, se znižajo letni stroški od 5800 gld. na 2850 gld. Ko bi bilo mestni občini mogoče, nastaniti obrtne stro-kovne šole, za katere plačuje sedaj skoraj 4000 gld. letne najemščine, v lastne prostore (n. pr. v staro bolnico), zginila bi iz mestnega budgeta navedena svota in se lahko porabila za vzdrževanje mestne višje dekliske šole. Na ta način bi prišli do zaže-ljenega zavoda, ne da bi se sploh morali zvikišati sedanji redni stroški, katere žrtvuje občina za učne namene.

Referent obč. svet. Orožen poročal je na-dalje o statutu za mestno višjo deklisko šolo. Iz obširnega statuta naj navedemo tukaj le glavne točke. Mestna višja dekliska šola ima namen, podajati de-kliscam splošno izobrazbo in sicer višjo, kakor jo morejo dobiti na sedaj v deželi obstoječih učnih zavodih. Učni jezik za vse predmete je slovenski, le v zadnjem letniku se predava zgodovina v nem-škem jeziku, da se učenke čimbolje privadijo tudi nemščini. Mestna višja dekliska šola ima tri letnike. Deklice, katere žele vstopiti v prvi razred te šole, se morajo izkazati s spričevalom 8. razreda ljudske ali pa 3. razreda meščanske šole in v dokazom, da bodo izpolnile 14. leto vsaj v prvem tečaju šol-skega leta. Imenovana šolska spričevala more nado-mestiti tudi vzprejemni izpit, ki obsega v obče iste predmete, kakoršne ima 8. razred ljudske šole. Šol-nina znaša za vsako učenko 10 gld. na leto, ven-der more kuratorij pridne in ubožne učenke šolnine oprostiti. Učne knjige so v obče iste, ki so predpi-sane za slovenske srednje šole.

Na mestni višji dekliski šoli so naslednji predmeti obligatni: Veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, matematika, fizika, zgodovina in zemlje-pisje, prirodopisje, odgojeslovje, risanje, gospodinj-stvo in ženska ročna dela; neobligatni predmeti pa so: laščina, lepomisje, petje in telovadba. Podrobne učne načrte izdelajo v to naprošeni strokovnjaki, a šolski kuratorij jih potrdi. Neposredni nadzorovalni

organ višje dekliške šole je kuratorij, ki ima poleg predsednika nastopne člane: po jednega zastopnika vlade, deželnega odbora in duhovščine ter šest zastopnikov občinskega sveta Ljubljanskega. Mestni zbor voli predsednika kuratoriju, zastopnika duhovščine v sporazumu s knezoškofjskim ordinarijatom in svoje zastopnike, po možnosti iz šolnikov-veščakov, ki so člani občinskega sveta, ali pa tudi izven njega.

Poročevalec stavi je končno sledeče predloge: 1.) Mestna občina ustanovi v proslavo petdesetletnice slavnega vladanja Njega Velikanstva presvetlega cesarja Franca Josipa I. višjo dekliško šolo v Ljubljani ter otvori prvi razred omenjene šole sredi septembra 1895, tako da bode ves zavod že popoln ob petdesetletnici l. 1898. 2.) Šolskega odseka poročilo se vzame na znanje in predloženi statut se odobri. 3.) Šolskemu odseku se naroča, da izvrši vse podrobne priprave, označene v statutu, osobito da sestavi s pomočjo poklicanih strokovnjakov podrobne učne črteže ter jih predloži in da stavi v zmislu poročila konkretni predlog o nastavljenju definitivnih učnih močij. 4.) Mestnemu magistratu se naroča, da sestavi načrt za priredbo stare bolnice za obrtni strokovni šoli in nemško petrazredno dekliško šolo, za višjo dekliško šolo pa da najame šolske prostore v kresijskem poslopju. 5.) Mest. zastopsklene, da se podasta dva strokovnjaka ogledavat jeden ali dva jednaka zavoda v natančnejše proučevanje, kako ustanoviti višjo dekliško šolo in da o tem poročata enketi, katera bode sestavljala podrobne učne črteže. Kredit za to potovanje se dovoli iz izvenrednih stroškov.

V podrobni debati o teh predlogih izrazil je obč. svet. dr. Tavčar željo, da se vzprejme mej obligatne predmete za višjo dekliško šolo tudi kak slovanski jezik n. pr. hrvatski, ki je za nas gledé na tesno zvezo s Hrvati velikega pomena. Obč. svet. Šubic naglašja, da je za slovanščino odmerjeno toliko učnih ur, da se bodo učenke lahko bavile tudi z drugimi slovanskimi jeziki in literaturami, in da vsled tega ni potrebe, da se hrvaščina vzprejme mej obligatne predmete. Pri glasovanju bil je nasvet obč. svet. Tavčarja odklonjen, vsi predlogi šolskega odseka pa soglasno vzprejeti. Vsled predloga obč. svet. dr. Tavčarja izrekla se je šolskemu odseku za njega trudoljubivo delovanje glede ustanovitve višje dekliške šole zahvala občinskega sveta.

V imenu stavbinskega odseka poročal je obč. svet. dr. Stare o kupnih ponudbah gledé nekaterih parcel poleg podaljšanih Knafljevih ulic. Stavbinski mojster Viljem Treo, kateri je nasproti muzeju že pričel z zgradbo nove vile, želi kupiti tudi stavbinsko parcelo, ki se nahaja ob Tržaški cesti in podaljšanih Knafljevih ulicah poleg že ograjene njegove parcele ter je ponudil 10 gld. 60 kr. za kvadratni seženj. Za to stavbinsko parcelo pa se je oglašil kot kupec tudi tukajšnji fotograf Landau, ki ponuja za kvadratni seženj 10 gld. 50 kr.; ob jednom pa se je izjavil, da kupi, ako te parcele ne dobi, tudi parcelo ob podaljšanih Knafljevih ulicah poleg železničnega tira ter jo plača po 5 gld. za kvadratni seženj. Odsek predlaga, naj se prvooomenjena parcela proda stavbinskemu mojstru Treotu, ako plača kvadratni seženj po 13 gld. 80 kr., druga parcela pa fotografu Landau-u po 8 gld. 10 kr. za kvadratni seženj. Občinski svet vzprejel je ta predlog, objednem pa tudi dodatne predloge obč. svet. Zabuška in Gogola, da se v svrhu projektovane muzejalne zgradbe prvooomenjena parcela v prvi vrsti prepusti deželnemu odboru, ako plača kvadratni seženj po 13 gld. 80 kr. ter se podvrže pogojem, ki so veljavni za zazidavanje stavbinskega sveta ob novi Tržaški cesti.

Obč. svet. Šubic poročal je o gradnji kanala mej vojniškim oskrbovališčem in "Narodnim domom". Ker bode "Narodni dom" kmalu zgrajen in se bode na sedanji mestni drevesnici že prihodnje leto pričela zgradba novega gimnazijskega poslopja, je potreba projektovanega kanala evidentna. Občinski svet vzprejel je brez debate predlog stavbinskega odseka, naj se omenjeni kanal, ki bode 135 m dolg, zgradi še letos. Gradila ga bode firma Hruza in Rosenberg, ki gradi tudi veliki kanal, vodeč z Rimske ceste v Ljubljano. Stroški za ta kanal znašali bodo 2198 gld.

Vsled predloga obč. svet. Petričiča odstavile so se ostale točke z dnevnega reda. Pred sklepom seje interpeliral je obč. sv. Gogola gospoda župana, zakaj se sklepi, gledé reorganizacije magistratnih uradov, storjeni v mestnem svetu meseca oktobra lanskega leta še niso popolnem izvršili in zakaj še niso vsi magistratni uradniki dobili dekretov; nadalje, zakaj se neke disciplinarne zadeve tako dolgo ne rešijo.

Župan Grasselli odgovarja, da bodo po gospodu interpelantu omenjeni sklepi mestnega zbora v kratkem popolnem izvršeni; gledé omenjenih disciplinarnih zadev izvedeli so se naknadno novi fakti in se je preiskava zavlekla, ker se dosedaj niso mogle dobiti v te zadeve zapletene osebe; vendar pa se bode dotično poročilo, ako se ne posreči dobiti dotičnih oseb, tako kakor je, kmalu predložilo občinskemu svetu v končno rešitev.

Potem se je ob 7. uri zvečer zaključila javna ter pričela tajna seja.

Domače stvari.

— („Fran Josipova višja dekliška šola v Ljubljani“.) Kar so vsi rodoljubi že dolgo želeli, izpolni se v kratkem: že početkom prihodnjega šolskega leta otvori se višja dekliška šola v Ljubljani. Statut tega za vse Slovence velevažnega zavoda odobren je bil v sinočni seji občinskega sveta. Obširno poročilo o tem se nahaja v današnjem izveštju o sinočni seji. Občinskim svetnikom in posebe gospodom, ki so z obilim trudom zasnovali tako vrli, osobito tudi na finančno stran ugodni načrt, izrekamo rodoljubno zahvalo. Lepše in trajnejše, kakor odpreti našemu ženstvu vire splošne višje šolske izobražbe, ne more bela Ljubljana poslati slavnega jubileja našega premilega vladarja! S posebno gorkim čutom se pa spominjamo danes tudi slovenskega mecena g. Josipa Gorupa, ki je prvi z besedo in še bolj z veleдушnim dejanjem navdušil tukajšnje narodne kroge za delo v ta namen!

— (Volitev deželnega poslanca na Notranjskem.) Kandidat „Slovenskega društva“ za deželnozborni mandat notranskih kmetijskih občin gosp. Fr. Arko sklicuje za jutri, 28. t. m. volilski shod v St. Peter v gostilni „Pri Reškem mestu“ ob 4. uri popoldne. Želimo, da bi bil shod mnogobrojno obiskan. — „Slovenec“ je obupal, da bi zmagal njegov kandidat, zato je postal robát proti notranjskim veljakom, kateri niso dali, da bi se z ljudstvom igrali dva ali trije njegovih kaplanov.

— (Občini Dervin in Doberdob) na Primorskem podasta zahvalo pravosodnemu ministerstvu in višjemu deželnemu sodišču Tržaškemu za pravični ukaz glede dvojezičnih napisov pri sodišču v Trzinu (Monfalcone). Naj bi ju posnemale vse slovenske občine!

— (Slovenski gledališki predstavi) bodeta ta mesec še dve, namreč jutri nedeljo dne 28. in v torek dne 30. t. m. Jutri se posavlja iz hrvatskega življenja posneta narodna ljudska igra „Graničarji“, ki bode brez vsacega dvoma napolnila gledališče.

— (Slovensko gledališče.) Za tretjo operno predstavo v letošnji sezoni smo čuli včeraj „Prenočišče v Granadi“. Prijetna in za uho lahka, a v resnici težko izvedljiva godba privablja je dokaj občinstva v gledališče. Vse vloge so bile nameščene z laaskimi močmi. Gospica Leščinska je pela Gabrijelo z lepim uspehom, posebnost n. pr. adagio v duetu z lovcom, mnoga mesta v ensemblu, obe romanci in dr.; z glasno pohvalo je bila sprejeta nje prva arija. Vender se nam vidi, da je Gabrijela, ki je pisana bolj za koloraturno pevko, premalo znana za gospico Leščinsko; nje silni, krasni, a težki glas se ne more v sinočni operi nikjer prav razviti. Za tako odlično dramatično pevko naj bi naša operna uprava poiskala tudi primernih dramatičnih vlog, recimo za jedenkrat: Bellinijevo „Normo“. — Lovec je pač za gospoda Nollija mehki visoki bariton najlepša vloga. Romanca, graciozni duet z Gabrijelo, posebnost že omenjeni adagio in mnoga mesta iz arije v drugem dejanju pel je tako mlo, da si jih lepših lahko misliti ne moremo. Gospod Beneš je bil dobro pri glasu in pel arijozni del svojega dueta z Gabrijelo ter arijo v drugem dejanju jako pohvalno; v recitativih pa je nekamo preveč tremoliral. „Pastirski“ tercet (gg. Vašiček, Rus in Perdan) izpolnil je v igralskem in pevskem oziru popolnoma svojo nelahko dolžnost. Zbor, mešani in posebe še moški v drugem dejanju, držal se je vrlo dobro. Orkester si je z ouverturo pridobil glasno zahvalo, igral prvo dejanje dobro, drugo pa tu in tam malo omahljivo. Poskusi z razsvetlilnimi efekti so se zopet ponesrečili. V obče smo opazili, da cela predstava, posebno drugo dejanje, ni bilo dovolj pripravljeno. Čujemo, da je tudi za to veliko opero bila jedna sama skušnja. To pač ne zadostuje! Po naših informacijah krivda tu ne zadene nikogar posebe, nego osobito g. kapelnik in zbor sta preobložena (asj se ob jednom študira silno težki „Poljub“ in imeli smo ta prvi mesec že tri igre s petjem, mej temi godbeno jako kočljivo Nitouche!); vrhu tega je s pogoji za skušnje pravi križ, ker je oder le malokdaj prost, ker zbor po dnevi nima časa itd. Če je vse to tako, potem, mislimo, bilo bi treba vender kaj ukreniti, da naša opera obrani svoj lepi renomé. K.

— (Čedalje lepše.) Sijajni uspeh Piranskih izgreznikov je navdušil tudi Koprške iredentovce, a okolnost, da Piranski orožniki nikomur nič

žalega niso storili, je Koprčane vspodbodel, da so tudi uprizorili večjo demonstracijo. Po raznih hišah je bilo z velikimi črkami zapisano: „Dvojezičnih napisov nečemo. Samoitalijanske hočemo, kakor v Piranu.“ V sredo zvečer so se začele demonstracije. Orožnikov je bilo spet premalo, da bi bili mogli vzdrževati red, nikomur niso nič storili, le dva pobalina, ki sta hotela zvoniti plat zvona, so prijeli, a na povelje političnega komisarja zopet izpustili. Komisar je to ukazal na županovo zahtevanje, češ da pride drugače do boja. Lepe razmere, kaj ne?

— (Celjani pa znajo!) Tisti revni listič, ki izhaja v Celji na troške dra. Foreggerja in ki kaže v vsaki številki, kaki duševni reveži so zbrani okolu njega, je seveda izvedel tudi za primorske homatije in se silno poteguje za Italijane. Pričakujemo, da bodo Italijani vedeli to podporo Celjskih Germanov ceniti in da se bodo pokazali hvaležne. Omenjenemu Celjskemu lističu bi bilo najljubše, če bi mu poslali nekoliko petakov, da bi zamogel izpolniti nasproti naročnikom prevzete dolžnosti. Toliko pa je Celjska podpora že vredna, kajti pisana je čudovito energično. Pisec je menda čisto pozabil, da šteje v vrsti somišljenikov mnogo c. kr. uradnikov. Ko je konstatoval, da stoje „die Windischen“ na kulturni stopinji sibirskih domorodcev in da se ustreže vsaki njihovi želji, se čudi, da zahtevajo ljudje, naj Italijani in Nemci ljubijo Avstrijo ter svari merodajne kroge, naj se z Italijani ne šalijo, češ „die haben gerade so wie die Deutschen noch ein anderes Haus ausser Österreich“. Ali razumete to, gospodje na Dunaji? Sicer pa opozarjamo štajersko sanitarno oblastvo na ta list. Pred kratkim je priobčil neko pesem o Celju in o koaliciji — zgrešil jo je neki Prüf — in veliko čudo je, da vsled te pesmi ni v Celji nastala kolera.

— (Poročil) se je v Gradci naš rojak gospod Štefan Ferlan (rodol iz Žirov) c. in kr. stotnik-računovodja 7. pešpolka z gospice M. Plobergerjevo iz Gradca. Čestitamo!

— (Neznane mrtvece) našli so danes opoldne v nekem jarku v mestnem logu Ljubljanskem. Dotičnik bil je okolu 40 let star in dobro opravljen. Po opisu soditi utegne biti mrtvec, ki je vsaj 14 dni že moral ležati v jarku, identičen z izginolim knjigovodjo tukajšnjega trgovca Adolfa Mikuža, Karolom Arkošem.

— (Nova industrija.) Češka firma Hruza in Rosenberg v Pragi, ki se bavi z izdelovanjem cementnih rešij in izvršuje razne betonove stavbe, bo začela cementne cevi (beton) izdelovati v Ljubljani. Rečena firma, katere lastnika sta oba rimskokatoliške vere, se bavi specijelno z betonskimi zgradbami in gradi sedaj v Ljubljani razne kanale.

— (Državna subvencija.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kmetijski podružnici v St. Jarneju za rigolovanje v novih ameriških trtnih nasadih državno podporo 200 goldinarjev.

— (Učiteljsko društvo kranjskega okraja) imelo bo svoj občni zbor dne 2. novembra popoldne ob 2. uri v Kranji z navadnim vzporedom.

— (Ponesrečil) je pri streljanju s topi Matej Papler iz Železnikov ter so ga morali prevesti v Ljubljano v bolnico. Vrat in obraz ima ves osmojen in zatekel.

— (Delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru) priredi v nedeljo dne 4. novembra s prijaznim sodelovanjem tamburaškega zbora Mariborske čitalnice koncert. Vspored je jako zanimiv in raznovrsten. Koncert se bo vršil v dvorani hotela „Nadvojvoda Ivan“. Vstopnina za delavce 20 kr., za druge 30 kr., za obitelji 50 kr. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Zrele jagode.) Blizu Luča na spodnjem Štajerskem so te dni našli v gozdu popolnoma dozorele rudeče jagode.

— (Goriški „Sokol“) priredi svojo prvo zimsko veselico bodoči mesec. Tamburaški zbor se je pomladil z nekaterimi novimi člani.

— (Nesreča na železnici.) Na progi južne železnice St. Peter-Roka je povozil v tunelu pri Kilovčah čuvaja stražnice št. 7 Frana Kahne ta včeraj ponoči vlak in ga poškodoval tako, da je Kahne umrl proti jutru.

— (Svoji k svojim!) Opozarjamo na današnji inserat „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva v Trstu“, ki ima svoje bogate založene prodajalnice v Trstu in pošilja blago tudi po pošti in po železnici. Ceniki in vzorci se pošiljajo na zahtevanje poštne prosti. Naj bi vsi podpirali domači zavod, da se vedno krepkeje razvije.

Vabilo.

Da se predstavim gospodom volilcem za dopolnilno deželnozborsko volitev v sodnih okrajih Postojina, Senožeče, Bistrica, Logatec, Cerknica in Lož, sklicujem

volilni shod

na dan 28. oktobra t. l.

ob 4. uri popoldne v gostilni „Pri reškem mestu“

v Št. Petru na Krasu

in vabim najljudneje k obilni udeležbi.

Postojina, dné 26. oktobra 1894.

Fran Arko.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Vesela družba na spodnjem Rožniku v gostilni g. Čada 4 krone, nabral g. Ivan Vernik. — Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Razne vesti.

* (O profesorju Saharjinu) čegar ime se poslednji čas toliko imenuje ob bolezni ruskega carja, se poroča, da k njemu romajo v Moskvo bolniki iz vse Rusije. Profesor Saharjin je majhen, bolehen, amerikan in jako nervozen. Vseled neke operacije ima jedno nogo krajšo in šepa. Za vizito se mu povprečno plačuje po 100 rubljev, ta honorar pa zasluži vestno. Ostaja po več ur pri bolniku in ga natančno preiskuje, med tem pa zamišljeno hodi po sobi in zoblje bonbone, ki mu jih nastavijo po mizah, poznavši njega slast zanje. Mož, ki je bil pred 40. leti siromašak dečko, je danes večkratni milijonar. Jedinca njegova hči je soproga bivšega njegovega asistenta. Predno je Saharjin dovolil, da ga hči vzame, je natančno preiskal snubčvo zdravje.

* (Verdi se bo čisto odpočiti.) Sotrudniku francoskega lista „Gaulois“ se je izjavil Verdi, da je „Falstaff“ njegovo poslednje glasbeno delo in da ne bode več pisal nobene opere, ker ima naposled pravico, da se odpočije.

* (Kolesarski sport na italijanskem dvoru.) Milanski kolesarski list poroča, da vsa italijanska kraljevska obitelj goji že nekaj časa biciklistični sport. V rezerviranih drevoredih kraljevske palače v Monzi se vidi kralja, kraljico in prince šestokrat na angleških biciklih. Kralj je posebej vztrajen vozač, kraljica vozi jako elegantno in živahno. Prekosi pa jo še princezinja Leticija, ki je nedavno zaradi javnega vozarenja se zamerila kralju. Prestolonaslednik in ostali principi prirejajo med saboj tekmovalne dirke.

* (Staro Jeruzalemsko ozidje.) Angleški arheolog dr. Bliu, ki po naročilu društva „Palestine Exploration Fonds“ vodi izkopavanja v sveti deželi, je nekoliko čevljev pod zemljo pršel na sled staremu jeruzalemskemu ozidju. Našel je temelje treh velikih stolpov v in jedna vrata, katerih prag je še videti. Ta prag je štiri čevlje nad tlakano cesto, ki je tu vodila skozi vrata. Njže našel je prag drugih še starejših vrat.

Književnost.

— „Slovenska knjižnica“. Snopič 28. je izšel z naslovom „Petdesetletnica rojstnega dne slavnega pesnika Simona Gregorčiča 1844. — 15. oktobra — 1894. z dodano izbirko domoljubnih njegovih pesmi“. To je lep spomin na petdesetletnico dičnega našega pesnika. Nabrane so v krasen venec domoljubne pesmi Gregorčičeve, ti biserji poezije, ki morajo ogreti srce in razvneti kri vsakemu, kdor še količkaj čuti za svoj narod, vmes pa so razvrščene še nekatere druge pesmi, tiste, ki so postale najpopularnejše. V uvodu je pisatelj zbral, kar se je za karakteristiko pesnika in o pesnikovem življenju pisalo v raznih listih in dodal je tudi prelepo Funtkovo pesem, katero smo v predvečer Gregorčičevega rojstnega dne natisnili v našem podlistku. Prav od srca želimo, da bi ne bilo slovenske hčre, slovenske družne, v kateri bi se ne nahaal ta snopič „Slovenske knjižnice“. Goethe je nekoč Eckermannu težil, da narod njegovih spisov ne pozna in da zajema iz mlake, kadar je žejen. V nas tega ni treba več. Bagatelna cena „Slovenske knjižnice“ omogoči vsakomur, da si nabavi ta snopič.

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ima v št. 20. naslednjo vsebino: Sveta jeza; — Tretja deželna učiteljska konferenca v Gorici; — Šesta skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“; — Slovniška teorija Kernova; — Šolska in učna razstava v Gorici; — Društveni vestnik in raznoterosti; — Natečaji.

Brzjavke.

Dunaj 27. oktobra. Začetkom današnje seje poslanske zbornice je minister Bacquehem odgovoril na interpelacijo poslancev Klun in Spinčić glede dogodeb v Piranu in v Kopru. Minister je obširno popisal dogodbe v Piranu in konstatoval, da je razgrajajoča množica kričaje iredentistične klice storila raznovrstna nasilstva, napadla duhovnika Legovia in Glavino ter sodnega slugo, ki ni hotel pustiti samoitalijansko tablo na prejšnjem mestu. Župan je bil vladnemu komisarju izjavil, da neče s silo vzdržati miru. Razgrajalci so pri sodišču pobili 74 šip. Minister je svoj govor zaključil z izjavo, da župan Piranski ni bil od vladnega komisarja pooblaščen, odpraviti dvojezičnega napisa, da pa vlada s svojo naredbo ni hotela žaliti Italijanov. Vlada obsoja izgrede, ki so se primerili z vso odločnostjo in je poskrbela kar treba, da se ohrani mir in red. Pričakuje, da se bo prebivalstvo pomirilo, zakaj državna avtoriteta se bo z vso silo varovala. Vsa zbornica je Bacquehemov govor poslušala z največjo pozornostjo. Nejasnost celega govora je prouzročila, da so slovanski poslanci glasno mrmrali in se ministru naposled smejali. Konec ministrovega govora ne ugaja italijanskim poslancem, slovanski pa grajajo, da minister z nobeno besedo ni obsodil postopanja Piranskega župana. Zadovoljen ni z vladnim odgovorom nihče.

Dunaj 27. oktobra. Minister Bacquehem se je včeraj dlje časa posvetoval z namestnikom Rinaldinijem. Popoldne se je sešel ministerski svet. Posvetovanje je trajalo štiri ure. Italijanski poslanci sodijo, da vlada svoje naredbe ne preklicuje, da pa nakloni Italijanom neke koncesije ter jim tako dokaže svojo naklonjenost.

Dunaj 27. oktobra. Pri današnji razpravi o kazenskem zakonu je govoril posl. dr. Ferjančič za vladni načrt in precizoval stališče hrvatsko slovenskega kluba.

Dunaj 27. oktobra. Zaradi isterskih dogodb in primorskih razmer bosta ali Klun ali Spinčić novič interpelirala.

Trst 27. oktobra. Vlada je odposlala zopet jedno stotnijo vojakov v Piran. Tudi Koprška posadka se je pomnožila. V Piranu hodijo vsako noč vojaške patrolje po ulicah. Splošno se pričakuje, da se odpravi samoitalijanski napis in nadomesti z dvojezičnim. Zaprti Piranski izgreduki so se izročili Tržaškemu dež. sodišču. Orožniki so blizu Pirana prijeli Tržaškega anarhista Roviga. V Kopru so se danes popoldne ob 11. uri sešli župani raznih isterskih italijanskih občin. Izredni občni zbor Tržaške odvetniške zbornice je sklican na dan 17. novembra, da protestuje zoper dvojezične table.

Peterburg 27. oktobra. Iz Livadije se poroča, da se car toliko bolje počuti, da ga bo vender moči prepeljati na Krf.

Peterburg 27. oktobra. Carevičeva poroka je določena na dan 29. t. m.

Beligrad 27. oktobra. Kralj je vzprejel ostavko Nikolajevičevo.

Berolin 27. oktobra. Drž. kancelar grof Caprivi in pruski ministerski predsednik grof Eulenburg sta podala ostavki. Cesar je Eulenburgovo demisijo vzprejel. Senzacija, katero je ta dogodka prouzročila, je velikanska.

Berolin 27. oktobra. O krizi se nič pozitivnega ne vé. Cesar je pozval princa Hohenlohea, namestnika v Alzaciji, k sebi in se z njim dlje časa posvetoval. Sodi se, da postane Hohenlohe državni kancelar.

Poslano.*)

„Slovenec“ ni hotel sprejeti mojega opravičenja na njegovo neosnovano poročilo z „Rakeka“ v 236. številki, zato prosim slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“, da svet resnico izve, naj izvoli sprejeti v svoje predale naslednje:

Trditve g. dopisnika v „Slovenec“, da sem jaz raztrosil po Rakeku, da klerikalna stranka hoče postaviti duhovnika kandidatom za deželni zbor, ni nič drugega, kakor natolcevanje. To mu lahko s podpis in potrjenjem gg. volilcev dokažem. Ni res, da sem o tej zadevi „stopical“ po vasi in pregovarjal volilce na nasprotno stran, res pa je, da

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor velevala zakon.

se nisem udeležil volilne borbe, zato mi tudi treba ni nikjer z „dolгим“ nosom odhajati.

Rakek, dne 25. oktobra 1894.

Ivan Pozenel
nadučitelj.

Poslano.*)

Slavno obratno vodstvo c. kr. državnih železnic v Beljaku.

Ko se je otvorila dolejška železnica, menili smo trgovci, da bode sedaj nam trgovina z živino jako olajšana, ker se bode lože dalje pošiljala po novi železnici. Ali zelo smo se zmotili. Ne le, da se nam delajo vse mogoče ovire že pri ogledovanju živine, tudi živinski vozovi se ne dostavljajo v pravem času, tako, da imamo vsled te malomarnosti, ko ne moremo živino v pravem času odposlati, velike izgube. Tako se mi je že večkrat primerilo, da sem vozove v pravem predpisanem času pri tej ali oni postaji naročil — in tudi denar deponiral — a ko priženem živino na postajo, kaj ni bilo tam — vozov! Prisiljen sem bil ali živino tirati po cesti ali pa čakati, kdaj se gospodom pri železnici zljubi, dirigirati naročene vozove. Tudi to je čudno, da mi na jedni postaji kažejo, da moram 48 ur, na drugi pa 24 ur popred naročiti vozove. Kdo ima torej prav?

Prosimo slavno vodstvo, da tem nedostatkom takoj odpomore, vsaj menimo, da železnici sami mora tudi kaj na tem biti, da se promet povzdigne. —

Ilija Predović,
(219) trgovec in posestnik v imenu več drugih.

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor velevala zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostoransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozgah po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepartat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (16—11)

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 13. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 599.

V nedeljo, dné 28. oktobra 1894.

Drugokrat:

Priljubljena hrvatska narodna igra:

Graničarji

ali

Žegnanje (proščenje) na sv. Elije dan.

Izviran ljudski igrokaz s petjem in plesom v treh delih. Hrvatski spisal Josip Freudenreich. Narodna godba od J. Pokornjaka. Poslovenil **. Dirigent g. prof. Gerbič. Režiser g. Dragotin Freudenreich-Veselič.

V tretjem dejanju narodni ples „kolo“. Priučil in vodi ga g. režiser Freudenreich. Kostumi iz Zagrebškega nar. dež. gledališča.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Vstopnino glej na gledališkem listu.

Prihodnja predstava bo v torek, dné 30. oktobra t. l.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Dne 30. oktobra se bode vršila v Postojini druga eksekutivna dražba nastopnih posestev: Gašparja Železnika v Gornji Košani; Autona Spetiča v Čepnem; Matije Kalistrava v Rakitniku; Stefana Spetiča v Vovčjem; Mihaela Vadruta v Kleniku; Andreja Ivankoviča v Kalu; in Jožefa Čučeka v Gornji Košani.

Jakoba Kunčiča posestvo v Mavkušu, cenjeno 659 gld, dne 2. novembra in 7. decembra v Radovljici.

Prodaja starega papirja. Pri glavnem davčnem uradu v Ljubljani se bode prodalo dne 30. t. m. zjutraj ob 9. uri na javni dražbi kakih 430 kilogramov starega papirja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. okt.	7. zjutraj	726.1 mm.	13.8° C	sl. jzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	728.5 mm.	18.0° C	sl. jug.	jasno	
	9. zvečer	730.9 mm.	11.4° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura 14.4°, za 5.3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 27. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 „ 25 „
Avstrijska zlata renta	123 „ 65 „
Avstrijska krona renta 4%	98 „ 15 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 10 „
Ogerska krona renta 4%	96 „ 70 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1028 „ — „
Kreditne delnice	375 „ 40 „
London vista	124 „ 30 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 02 1/2 „
20 mark	12 „ 21 „
20 frankov	9 „ 90 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 85 „
C. kr. cekini	5 „ 89 „

Sorodnikom, znancem in prijateljem javljamo tužno vest, da je naša iskreno ljubljena hčerka, oziroma sestra

Rezika

stara 20 let, včeraj ob 5. uri popoldne, prevlečena s svetotajstvi za umirajočo, po kratki a mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo jutri v nedeljo ob 1/2 2. uri popoldne pri farni cerkvi v Sent Vidu. Priporočamo jo v blag spomin in molitev.

Sent Vid nad Ljubljano, 27. oktobra 1894.

(1223)

Redbina Gutnikova.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja, dole meni in mojim sorodnikom povodom smrti moje iskreno ljubljene in nepozabne soproge, odnosno matere, tašče in stare matere, gospe

Barbe Achtschin poroj. Stober

hišnega posestnika soproge

na toli tolažljiv način, kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebnem sprevodu, zlasti pa za mnoge in prekrasne vence izrekam svojo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Gasper Achtschin

(1222)

v imenu cele rodbine.

Izvirališče: Giesshühl-Puchstein, združilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GIESSHÜBLER najčistije lučine KISELINE

kateri je kot zdravilni vrelci že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in med nosečnostjo.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

V najem se dá za več let lepa prostorna hiša

z dobro, davno obstoječo trgovino, pripravna poleg tega tudi za vsako drugo obrt, bodisi kavarno ali gostilno, na glavnem trgu jednega največjih in najlepših gorenjskih mest. — Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1200—3)

Službeno osebje

vsake kategorije, moško in žensko, zlasti tako z lepimi spričevali, priporočila in nameščuje

posredovalnica **G. Flux**

na Bregu št. 6. (1214-2)

„THE MUTUAL“

največja in najpremožnejša zavarovalna družba na svetu zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in jamči,

da se po preteku te dobe vrne 85 do 90 odstotkov uplačane premije. Razven tega povrne družba zavarovancem svojim ves nabrani dobiček, s čimer se uplačane premije obrestujejo z okoli 4% obrestnih obrestij.

(159—19)

Glavna reprezentanca v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani

Primož Hudovernik

Kolodvorske ulice št. 18.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

- Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijino vate, Eger, Karlove vate, Francove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 7 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.
- Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregence, Gurin, Genevo, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijino vate, Eger, Francove vate, Karlove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeňa, Budejovice, Solnegrada, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Ansee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
- Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeňa, Budejovice, Solnegrada, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Gurina, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linceza, Pontabla, Trbiža.
- Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
- Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
- Ob 8. uri 50 min. popoldne " " " "
- Ob 6. uri 55 min. zvečer " " " "
- Ob 10. uri 10 min. zvečer " " " " (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
- Ob 11. uri 15 min. dopoldne " " " " (4—244)
- Ob 8. uri 20 min. zvečer " " " " (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)
- Ob 9. uri 55 min. zvečer " " " " (4—244)

V citranji

po metodi Huberja in Ensleina, kakor tudi po vsaki drugi poljubni metodi poučuje

Josip Petritz

izprašani učitelj

(953—9)

na Kongresnem trgu št. 5, I. nadstropje.

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušnjo.

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 48.

Bogato ilustrirani 192 strani obsežni ceniški v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

Preprijatelj se izloži.

(333—17)

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genevi kot razsojevalci izloženih preparatov tinkturo za želodec

lekarja

G. Piccolija v Ljubljani

s častno diplomo in zlato svetinjo odlikovali. Te odličnejše odlike so najboljšje spričevalo že od nekdanjega znanega dijetelčnega sredstva, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje. — To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj **G. Piccoli** v Ljubljani proti povzetju zneska. Zaboj po 12 stekl. za 1 gld. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboj tehtja 5 kgr.). Poštino plača vedno naročnik. (588—22)

Prijazna

meblovana soba

se daje takoj v našem v študentovskih ulicah št. 2, II. nadstropje. — Več izve se istotam ali pa v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(1059—4)

Loža

se odda za jeden dan v tednu.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

30 gld. na mesec

kot postranski zaslužek in visoko provizijo si lahko prisluži vsak, kdor ima mnogo poznanstev, z vzprejemanjem naročil na patentovane predmete, ki se v vsakem okraju prav lahko spečajo. Ponudbe s pismeno znamko za 5 kr. **Fraru Pokornju v Pragi, 1131—II.** (1160—3)

V torek se začne

italijansk tečaj

kateraga se lahko še jedna oseba udeležuje. Za dve uri pouka na teden znaša nagrada jeden goldinar mesečno.

(1220)

Poljske ulice št. 14, I. nadstr., na desno.

Trgovsk pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, želi nastopiti službo najraje kje na deželi.

Več pov iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(1211—3)

Aviso.

V kolodvorski restavraciji

se bo

v nedeljo dné 28. oktobra

kakor tudi vsak sledeči četrtek in vsako nedeljo točilo toli priljubljeno

Monakovsko lopatno pivo

(Spatenbräu).

Nastavilo se bo ob 10. uri dopoldne.

Proseč mnogobrojnega poseta z veseloštevom

Fran Kaube,

restavratör.

(1213—2)

Tinct. chinæ nervitonica comp.

(Prof. dr. Lieber-ja eliksir za okrepčanje živcev.)

Pristen samo z varstveno znamko križ in sidro.

Priraja se po predpisu v lekarni Maksa Fanta v Pragi. Ta preparat znan je že mnogo let kot preskušeno živce okrepčajoče sredstvo. Steklenica po 1 gld., 2 gld in 3 gld. 50 kr. Dalje so se **St. Jakoba želečne kapljice** kot mnogo preskušeno domače sredstvo izkazale. Steklenica 60 kr in 1 gld. 20 kr. **Glavna zaloga:** Stara c. kr. vojna lekarna, Dunaj, Stefansplatz. **Zaloga:** lekarna Alfred J. Egger, Celovec; v Ljubljanskih lekarnah in po večini v vseh drugih lekarnah. (1135—2)

Ferd. Bilina & Kasch

v Ljubljani

priporočata svojo dobro asortirano zalogo vseh vrst

pristnih ruskih št. Peterburških

galoš iz gumija.

Visoke nepremočljive

čevlje za sneg za gospode in gospe.

Čevlje za telovadbo

za gospode in dečke. (1191—2)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6—43)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Odlikovan na svetovni razstavi (1889) v Čikagi s svetinjo.

(51)

MASSIGE PREISE

LEICHTLÖSLICHER CACAO

Koncesijonirana posredovalnica služeb

v Gradišči št. 2

priporoča veliko izbor poslov vsake kategorije. — Za mnogobrojen obisk prosi

(1195-2)

Terezija Novotny.

Prodaja posestva.

Iz proste roke se prodaja polovica lepega, jako rodovitnega, v ravnini ležečega posestva

pol ure od župnije Rake blizu Krškega (Dolenjsko), ki obstoji iz hiše z dvema hlevoma, dvema svinjakoma, podom, kašoo, senico za slamo, vezanim kozolem in čebelnjakom. K hiši spadajo trije sadni vrtni, več lepih in velikih njiv. ki lež vse naokoli (največja teh njiv je tolika, da se lahko 15 mernikov pšenice vseje), in dva dela hoste, od kojih jeden meri štiri orale. Vse to se prodaja za 3000 gld., od katere kupnine bo treba plačati takoj dve tretjini, za tretjino se bo počakalo tako dolgo, dokler jo bo kupec hotel sam izplačati. — Več se izve na pošti na Raki pri Krškem. (1189-3)

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let sem preskušeno n bolesti utešujoče domače sredstvo. Jako okrepujoče, če se ž njo drga pred vsako veliko touro in po vsaki turi. Cena 1/2 steklenici avst. velj. gld. 1.—, 1/2 steklenici avst. velj. 60 kr.

Glavna zaloga:

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Paziti naj se blagovoli na varstveno znamko in zahteva naj se izrecno (213-11)

Kwizdina protinova tekočina.

Zimske rokavice

najboljšega izdelka

in sicer glazirane rokavice s podšivom in brez njega, iz barvastega usnja, ki se dá prati, bele za vojake, tkane in pletene v vseh velikostih. (1192-2)

Najnovejše kravate

se dobivajo v lepi in veliki izbiri pri

Ferd. Bilini & Kaschu

v Ljubljani.

Na Laverci

se dobivajo

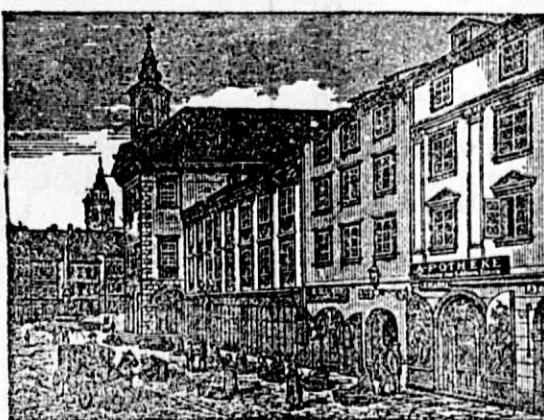
vsako nedeljo

sveže krvave, riževe, pečene in mesene klobase

(domači izdelki). — Za mnogobrojen poset prosi

(1196-2)

Karol Lenče.

Zahvala.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite kmalu poslati 10 škatljic „zobnega prahu“ po 30 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr. proti poštnemu povzetju. To potrebujem záse in za svoje sorodnike ter bom ta zdravila kar móči priporočal vsakemu človeku.

Teh zdravil posluževal sem se vedno tudi v Ljubljani, bivajoč še v trgovinskem učilišču pri Mahru, ter ja še zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista istinito izvrstna.

Valjevo (Srbska).

Z velespoštovanjem

Sv. R. Godjevac.

(1164-3)

Vse medicinično-farmaceutične preparate, specialitete itd., dijetična sredstva, homeopatična zdravila, medicinična mila, parfumerije itd. itd. itd.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani sveta lekarniške tvrdke

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.

Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Išče se stanovanje

obstoječe iz 3 sob s pritliklino z dnem 15. novembra. (1206-3)

Ponudbe upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Surovo maslo

oziroma surovo maslo za čaj, maslo, fina smetana za kavo, sir in skute, sveže mleko

se dobivajo vsak dan sveže

v prodajalnici v semeniskem poslopji

nasproti sadnemu trgu.

Mojim velečenjenim kupovalcem izrekam za dosedanje zaupanje svojo zahvalo ter se jim najbolje priporočam z zagotovlom, da si bodem vedno prizadevala, njih željam in zahtevam v vsakem oziru popolnoma zadostiti. (1190-2)

Z velespoštovanjem

Jera Lipovšek.

Na najnovejši in najboljši način umetno

(1180-4)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z umrtjenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt

voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835

na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrija) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsod v zalogi. (204-7)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, pošiljajo se za poskušajo poštnine prosto po 1 gld 80 kr. na vsako poštno postajo.

Največjo zalogo

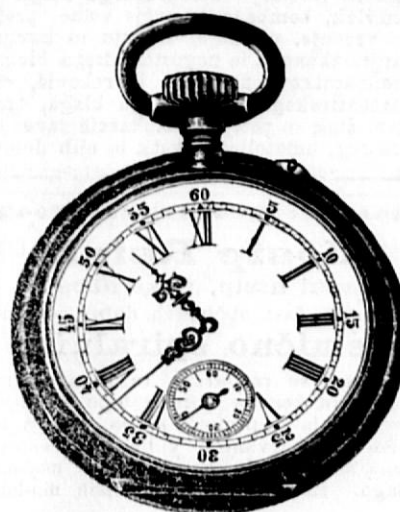
s pravim zlatom krasno pozlačenih nagrobnih križev

(1092-6) ima v Ljubljani

Albin Ahčin

v Gledaliških ulicah, blizu frančiškanske cerkve.

Ceniki s podobami se brezplačno razpošiljajo.

Prej J. Geba. Fran Čuden Prej J. Geba.

ur ar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (120-41)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Odrezki in ostanki sukna

za jesensko in zimsko dobo 1894/95:

za popoln obleko samo gld. 4-25
za sukno iz lodna samo " 3-25
za zimsko suknjo samo " 4-80
za salonsko obleko samo " 7-80
za menčikov samo " 4-25

moderno in dobro blago, tudi najfinjše kakovosti, specialitete suknenege blaga za strapace, lodna za lovec, tricota in suknenege blaga za damske obleke ceneje nego kjerkoli.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj ne bi ugajalo.

Vzorec: (9.0-10)

Zastoj in poštnine prosto.

D. Wassertrilling

trgovec s suknom

Boskowitz blizu Brna.

Tisot priznanic.

Fran Kaiser, puškar

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specialitete v ekspresnih puškah in ptičaricah, katere sam izdelujem.

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Pohišstvo za kavarno

deska za karambol, napojna miza, razne druge mize, stoli, posodje i. t. d., se dobi najceneje.

Kje? pové iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“.

Vinska klet

Vodmatu blizu Ljubljane se dá takoj v najem.

Ponudbe vzprejema in natančneja pojasnila daje A. Endlicher v Ljubljani. (1199-3)

Stanovanje z vso oskrbo

Išče gospodičina pri rodbini brez otrok ali pa samostojni gospé (prednost se daje nemeblovani sobi). — Ponudbe pod „C. C.“ vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1208-3)

JOSIP ČERNE

urar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur iz najimenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte in dr. Koledarske ure z in brez luninih spremen; Dunajske ure na nihalo, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo.

Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.

(1060-6)

Za vojake in dijake znižana cena!

FRAN ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Najnovejše v kožuhovalni

Nagrobni venci s trakovi

od najcenejših do najfinjših; dalje

kožuhovalni

čepice, mufe za otroke in gospe, najnovejše v garniturah

po najnižjih cenah

priporoča

Karol Recknagel

Glavni trg št. 24.

(1185-6)

Največja izber vencev

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upljujejo sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Dobiva se v lekarnah.

Ta obliž dobiva se le v jedne veliki po 60 kr. zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(40-43) Melding-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Švoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbutergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH

(Viktor Ranth)

(27)

Ljubljana, Marijin trg 1 priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtnege blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljanje, tkanega in nogavičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospe in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

(34)

J. J. NAGLAS

leta 1847.

tovarna pohišstva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinjšega lesenega in oblaženega pohišstva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvne robe, zaves, odej, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice.

(35)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(22)

F. Ferlinc, restavratör.

Josip Reich

(23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno

kemično spiralicno

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in crém v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvna pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

(20)

Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbolina. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

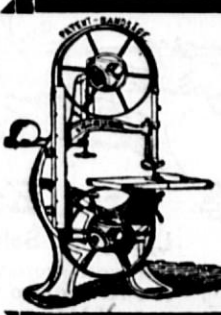
pečij in glinastih snovij

kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah.

(31)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitnico.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žago.

Prezame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno tiskalnice in vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika

F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robe in trakove za pranje in pobarvanje, kakor tudi avilnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“

(Ant. Tomsčič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se

na karton-papirji tiskane

komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu A. Zagorjan-u in pri družini knjigo-tržcih.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo

izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji

filijali v Lescan

rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu, (64)

Zunanja naročila izvršev se točno.

Zajamčeno pristni kranjski brinjevec

liter po gld. 1-20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravniki, pri

(216)

Oroslav Dolencu

trgovina z voščeno in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni

kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem

(37)

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 4.

V trgovini
D. Lessner
prispele so vse novosti za
prihodnjo jesensko in zimsko se-
zono v najbogatejši izbiri in so na
ogled spoštovanemu p. n. obiskovalcu, ter naj-
bodo vsled jako nizkih cen (brez konkurence) oso-

Jesenska in zimska sezona 1894-95.

modno za
Oddelek
blago.

Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Cheviot carreaux
Angleški cheviot mélé,
Crépe-cheviot,
Damsko sukno,
Drap brodé,
Drap uni,
Carré en noppé,
Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Gredašana tkanina nouveauté,
Gredašana tkanina haute nouv.,
Gredašana tkanina dessinée nouv.,
Nouveauté gredašana tkanina,
Specialité exclusive,

čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 1:55
" " 120 " " " " 1:75
" " 120 " " " " 1:95
" " 120 " " " " 1:95
" " 120 " " " " 2:—
" " 120 " " " " 1:90
" " 110 " " " " 1:45
" " 95 " " " " 1:15
" " 95 " " " " 1:10
" " 110 " " " " 1:70
" " 120 " " " " 2:40
" " 130 " " " " 3:10
" " 120 " " " " 1:85
" " 120 " " " " 2:90
" " 120 " " " " 3:—
" " 100 " " " " 1:30
" " 120 " " " " 2:90

Coloré anglais,
Petit carreaux anglais,
Drap des dames exclusive,
Angleška flanela,
Foulé nouveauté,
Foulé,
Kasan, gladek,
Angleški modni cheviot
Diagonal sukno
Damsko sukno
Cheviot mélé
Cheviot nouveauté
Najboljše vrste baržun za obleke z vlekom
Desiniran lišpni baržun
Svilnat pliš

čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 2:75
" " 120 " " " " 2:10
" " 95 " " " " 1:25
" " 116 " " " " 1:70
" " 120 " " " " 1:35
" " 90 " " " " —70
" " 90 " " " " —80
" " 100 " " " " 1:15
" " 120 " " " " 1:—
" " 120 " " " " —82
" " 120 " " " " —80
85 cm širok, meter po 48 kr. i. t. d. i. t. d. i. t. d.
60 cm širok, m po gld. 2:30
54 " " " " 1:30
45 cm širok, meter po gld. 1:20 in 1:50

Velika zaloga najnovejšega, dražestno desinovanega barhanta in flanelnega cottona v brezštevilih barvnih nuansah.

Velika izbira svilnega blaga!

(974-8)

V provincijo pošiljajo se vzorci in ilustrovani ceniki zastonj in poštne prosto.

Skladišče blaga

D. LESSNER

Dunaj, VI., Mariahilferstrasse št. 83

podzemlje, pritličje, mezzanin in prvo nadstropje.

Št. 22.561.

Razglas.

(1181-3)

V zmislu §. 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so

proračuni o dohodkih in stroških

1. mestne občine Ljubljanske,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. meščansko-bolničnega zaklada, in
4. ustanovnega zaklada

že sestavljeni in bodo od 17. do 31. t. m. razgrnjeni v magistrat-
nem eksponatu občanom na vpogled, da vsak lahko svoje opazke o njih navede.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 15. oktobra 1894.

Stupica & Mal

trgovina z železnino in specerijskim blagom

zaloga moko

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

nasproti Tavčarjeve hiše, na Dunajski cesti.

Priporoča posebno svojo zalogo vsake vrste

železnine

najboljših **vodnih in ročnih žag**, kotlov in štedilnih
ognjišč iz litega železa, v prvi vrsti pa **bogato pozlačene**
nagrobne križe in vsakovrstne **peči** (od 2 gld. 75 kr. naprej)
iz litega železa in iz pločevine, potem lončene peči po
najnovejši konstrukciji, barvane in bele, iz najboljšega mate-
rijala, kakor tudi **mizarsko, ključarsko in kovaško orodje**
in sploh **vse orodje za rokodelce in kmetovalce**.

Nadalje priporoča

sveže specerijsko blago in moko.

Vse po najnižji ceni!

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Stupica & Mal

(1033-6)

trgovca.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kam-
nov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomeniki
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih
obrisih po jako nizki ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakev in vsakako
popravljanje. (10-43)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Najboljše
se nalagajo glavnice

če se kupujejo

**4% založnice gališkega zemljiško-
kreditnega društva.**

Iste donšajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,
se ne smejo obdačiti in niso fatiranju
podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavalja; razen tega je vsakih 100 gld. založnic za-
varovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER & S.

banka in menjalnica v Ljubljani.

(568-45)

Plznsko točilno (zimsko) pivo.

Usojamo se najuljudneje naznaniti, da se je razpošiljanje našega

zimskega piva

dné 1. novembra t. l. pričelo in usojamo si isto gospodom kupovalcem najbolje priporočati.

V Plznu, dné 22. oktobra 1894.

(1221-1)

Meščanska pivovarna v Plznu

ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga: F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 19.

Vipavska in istrska vinarska zadruga

točita svoja

pristna in izvrstna vina

v svoji pivnici

na Bregu št. 1 v Ljubljani

in sicer liter po 32 in 36 kr. — Na debelo se oddajajo ta vina po 18 gld., oziroma po 21-23 gld. hektoliter.

Skladišče tega vina je v Šiški, kjer se bode oddajalo na debelo. Naročila za vsako množino vzprejema gostilničar obeh zadrug, g. Peter Krebelj, kateri tudi posreduje vsem kupovalcem direktno razpošiljanje vina po vzorcih.

Zadrugi izvršujeta pa tudi naročila neposredno ter razpošiljata na zahtevanje vzorce svojih vin.

Spoštovanemu p. n. občinstvu in drugim kupovalcem, zlasti gospodom krčmarjem, kateri se vabijo na obilen obisk in nakup teh izbornih vin, ponuja se prilika, seznaniti se z našimi vinskimi proizvodi, in si more torej vsak kupec izbrati tisto vino, ki mu najboljše ugaja.

(1203-3)

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam naznanjati, da dospem dné 1. novembra v Ljubljano. Ordiniral bodem zopet v hotelu „pri Maliču“ vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

(1216)

Z velespoštovanjem

Schweiger, zobozdravnik.

Prodaja vina.

Iz graščinskih vinogradov Bukovec in Bizek (Goljaker-Gebirg) graščine Botinec prodaje se kakih

100 hektolitrov vina

ma; tem tudi rizling in rudeče vino. — Vino je v lastni kleti v Zagrebu. — Poblže pri Ivanu Potočnik-u, graščinskem oskrbniku v Zagrebu, palača Buratti-jeva, Zrinjski trg.

(1171-3)

Otvoritev nove prodajalnice.

P. n. slavnemu občinstvu si usojam uljudno naznanjati, da sem otvorila dne 20. oktobra t. l.

ново prodajalnico

v lastni hiši

v Gradišči h. št. 9

v poprej Mauserjevi hiši.

Častite gg. trgovce in slavno občinstvo prosim, da mi doslej skazano zaupanje tudi v prihodnje ohranijo in me blagovolijo podpirati z mnogobrojnimi naročili.

Vsa došla naročila bodem skrbno in točno ter po kolikor mogoče nizkih cenah izvrševala.

(1188-5)

Z odličnim spoštovanjem

Josipina Schumi.

Največja zaloga sladčic in raznih času primernih izdelkov po najnižji ceni.

Rojansko posojilno in konsumno društvo

vpisana zadruga z omejenim poročtvom

v Rojanu pri Trstu

priporoča p. n. gg. rodoljubom, čč. duhovščini, trgovcem, krčmarjem i. dr. na deželi svojo bogato preskrbljeno

prodajalnico jestvin v Trstu

ulica Belvedere št. 3,

kjer se prodaja kolonijalno blago vsake vrste in po najnižjih cenah, kakor tudi svojo

zalogo raznih domačih, istrskih in laških vin

v Rojanu pri Trstu.

Posilja se potom pošte in po železnici. — Ceniki in vzorci na zahtevanje poštnine prosto. — Postrežba točna.

Kdor naročuje svoje potrebščine pri Tržaških laških trgovcih, naj se rajši zaupno obrne do našega slovenskega podjetja, in uverjen bode, da bode točno in dobro postrežen, zajedno pa bode izpolnil narodno svojo dolžnost, podpirajoč domače podjetje namesto tujcev.

Z odličnim spoštovanjem

(1212-1)

zadružno predstojništvo.

V Zvezdi Marija Drenik V Zvezdi

v hiši „Matice Slovenske“.

Bogata zaloga najfinejših kravat, zavratnikov, srajc za gospode, nogovic, robcev,

v katere se črke najhitreje zaznamujejo,

(745-9)

po zelo nizki ceni.